

Persbericht, 13 juni 2019

Digitale energiemeter: je móét minder, je kán meer

Fluvius klaar voor uitrol op 1 juli, Vlaamse overheid lanceert informatiecampagne

Op 1 juli start netbedrijf Fluvius met de plaatsing van de nieuwe digitale meters voor elektriciteit en aardgas. Nog voor het einde van 2022 worden er 1,8 miljoen nieuwe meters geplaatst. In de komende vijftien jaar worden er 6,1 miljoen geplaatst en krijgen alle Vlaamse gezinnen en kleine bedrijven het nieuwe toestel. Onder het motto “Met een digitale meter móét je minder en kán je meer” lanceert het Vlaams Departement Omgeving i.s.m. Fluvius een informatiecampagne om iedereen met de nieuwe meters te laten kennismaken.

De invoering van digitale elektriciteits- en gasmeters is nodig omdat de oude analoge meters binnenkort niet langer worden geproduceerd. Vlaanderen is immers bij de laatste gebieden in Europa waar digitale meters worden uitgerold. In landen als Italië en Zweden bestaan ze al twintig jaar. De Vlaamse overheid kiest bij ons voor een zoveel mogelijk ‘standaard’ digitale meter die de consument eventueel kan uitbreiden met extra ‘slimme’ toepassingen als apps of slimme toestellen. Op die manier wordt de maatschappelijke kost zo laag mogelijk gehouden. Netbedrijf Fluvius staat in voor de digitale meters zelf, terwijl alle extra toepassingen worden ontwikkeld door marktspelers (energieleveranciers en nieuwe technologiespelers) en vrij kunnen worden gekozen.

Voordelen

De nieuwe meters bieden alle klanten automatisch enkele belangrijke basisvoordelen.

Onder het motto ‘meten is weten’ krijgen **consumenten** dankzij een digitale meter meer details over hun dagelijks verbruik. Daarnaast maken de digitale meters ook heel wat diensten gemakkelijker of goedkoper. Zo lopen meteropnames voortaan op afstand, en hoeft er ook geen technicus meer langs te komen voor een wissel tussen dagtarief en tweevoudig uurtarief.

De digitale meters bieden ook heel wat nieuwe mogelijkheden voor specifieke klantengroepen. Zo komt er een nieuw informatie- en betaalplatform voor **budgetmeterklanten**, ter verbetering van het huidige betaalkaartensysteem. **Prosumenten** krijgen ten laatste vanaf 1 januari 2021 dan weer meer mogelijkheden om hun groene stroom te ‘vermarkten’, indien ze meer produceren dan ze verbruiken. En ze krijgen vanaf dag 1 sowieso meer inzicht in hun reële productie en afname.

Energieleveranciers en producenten van domotica en energiemanagementsystemen kunnen nieuwe, slimme toepassingen (vb. apps) ontwikkelen die het voor consumenten makkelijk maken om hun energieverbruik te sturen en zo te besparen.

Digitale meters helpen de **netbeheerders** dan weer om de energienetten efficiënt te beheren. De technische data uit de meter helpen hen ook om de juiste keuzes op het vlak van investeringen te maken. En ze maken gericht onderhoud mogelijk, waardoor de kwaliteit van de dienstverlening verder verhoogd wordt.

Voor de **samenleving** tenslotte, zijn de digitale meters belangrijk in het kader van de energietransitie: de overgang naar een decentraal energiesysteem met volop hernieuwbare energie en energieopslag. Ze maken het ook mogelijk om energieverbruik en –injectie te sturen. Dat zal helpen om energie te besparen, hernieuwbare energie beter te integreren en de algemene CO2-uitstoot te verminderen.

Wanneer ben ik aan de beurt? En wat kost dat?

Sinds 1 april zijn tijdens een laatste proefproject in 39 Vlaams-Brabantse gemeenten al zo'n 4000 nieuwe digitale meters succesvol geplaatst. Op 1 juli start de uitrol van de digitale meter officieel in héél Vlaanderen. Fluvius zal vanaf dan maandelijks 50.000 nieuwe digitale meters plaatsen. Voor eind 2022 zullen zo al 1,8 miljoen digitale meters in Vlaanderen actief zijn.

Er zijn vanaf 1 juli vier manieren waarop je een digitale meter in huis kan krijgen:

Als je **bouwt of grondig verbouwt** en nieuwe energiemeters nodig hebt, plaatst Fluvius nieuwe digitale i.p.v. mechanische meters. In dat geval betaal je - net als vroeger - zelf de plaatsingskost.

Als je **zonnepanelen hebt, budgetmeterklant bent of nog een oude slimme meter** uit een van de proefprojecten hebt, neemt Fluvius of een van onze onderaannemers zelf contact met je op om een afspraak te maken om de elektriciteits- en gasmeters te vervangen door digitale exemplaren. In dat geval is de plaatsing gratis. Voor eind 2021 moeten alle oude slimme meters en actieve budgetmeters vervangen zijn door nieuwe digitale meters, voor eind 2022 geldt hetzelfde voor eigenaars van zonnepanelen. Op 1 juli lanceert Fluvius een webpagina waarbij elke klant zelf kan nakijken wanneer hij of zij aan de beurt is om de oude energiemeters door nieuwe digitale te laten vervangen.

Als je **al sneller een digitale meter wil**, nog voor we volgens onze planning bij je langskomen, kan dit. In dat geval betaal je 226 euro (exclusief BTW en exclusief meterkast) voor de gas- en elektriciteitsmeter samen. Dat is bijna de helft goedkoper dan bij de vroegere mechanische gas- en elektriciteitsmeters.

Als **één van je oude mechanische meters defect** gaat, vervangt Fluvius je meters sowieso door digitale exemplaren. In dat geval betaal je, net als vroeger, niets.

Zonnepanelen: geen impact op rendement

De voorbije maanden was er veel commotie over de impact van de digitale meter op het rendement voor eigenaars van zonnepanelen. Dit is onterecht. Net als een mechanische elektriciteitsmeter telt een digitale meter 'terug', zij het virtueel: wat je op het elektriciteitsnet injecteert wordt afgetrokken van wat je van het net afhaalt. Het resultaat is hetzelfde, je factuur is dezelfde.

De Vlaamse Regering heeft beslist dat alle gezinnen met zonnepanelen die voor 1 januari 2021 geïnstalleerd werden tot 15 jaar na de initiële installatiedatum van het principe van de 'terugdraaiende teller' in combinatie met het prosumententariaf kunnen genieten. Wie sneller wil overstappen naar een nieuw systeem zonder prosumententariaf, zal dit ook vanaf 1 juli kunnen via de website fluvius.be/digitaleprosument. De PV-eigenaar krijgt dus de vrije keuze. Via de website van energieregulator VREG kunnen PV-eigenaars simuleren welk systeem voor hun concrete situatie het meest voordelig is.

Privacy gerespecteerd

Bij de introductie van de digitale meter wordt de nieuwe Europese GDPR/AVG-regelgeving volledig gerespecteerd. De klant is en blijft te allen tijde eigenaar van de data die de digitale meter kan genereren.

De digitale energiemeters communiceren draadloos en versleuteld via een beveiligd netwerk met de netbeheerder. Daarbij worden één maal per dag automatisch de actuele meterstanden voor elektriciteit en gas verzameld en verzonden. Die zijn sowieso nodig voor de opmaak van de factuur door de energieleverancier, maar zijn ook belangrijk bij een leverancierswissel of een verhuizing.

In een latere fase kunnen ook meer gedetailleerde data worden gecapteerd en naar de netbeheerder verzonden. Dat zal pas na het expliciet en formeel akkoord van de consument gebeuren. Deze informatie kan bijvoorbeeld aangewend worden door de energieleverancier van de consument om meer feedback te geven over zijn of haar energieverbruik of om gunstigere tariefmodellen voor te stellen.

Poorten

De digitale elektriciteitsmeter zelf bevat ook twee gebruikerspoorten waar toestellen aan kunnen worden gekoppeld. De data uit die poorten zijn sowieso alleen lokaal beschikbaar en worden dus nooit naar de netbeheerder verzonden.

De P1-poort maakt data over je energieverbruik op lokale schermen zichtbaar, vb. op de smartphone of laptop van de eigenaar, maar het kan ook op een apart display in de woonkamer. De snelle S1-poort is dan weer uniek voor Vlaanderen. De data uit de S1-poort zijn ruwe en daardoor zeer gedetailleerde data die elektrische apparaten (vb. slimme wasmachines of elektrische wagens) kunnen aansturen. Via deze twee gebruikerspoorten krijg je een zeer gedetailleerd zicht op je verbruik én kun je apparaten laten werken op de momenten waarop dat het meest gunstig is voor je energiefactuur.

Alle functies van beide poorten zijn volledig bruikbaar vanaf 1 juli 2019.

Informatiecampagne

Het Vlaams Departement Omgeving lanceert op 13 juni een informatiecampagne om het brede publiek te informeren. De website digitaalmeter.be werd grondig vernieuwd en biedt op een toegankelijke manier antwoorden op alle mogelijke vragen van burgers. Ook Fluvius en Flux50 werken mee. Vier campagnebeelden zullen de website actief promoten, elk beeld gericht op één van de verschillende doelgroepen die eerst aan de beurt komen: een (ver)bouwer, eigenaar van zonnepanelen en een klant met een budgetmeter. Daarnaast is er ook een beeld voor alle burgers. De hele campagne loopt onder de slogan "Met een digitale meter móét je minder en kán je meer."

Vlaams minister van Energie Lydia Peeters is blij met de campagne:

"Met deze informatiecampagne willen we verkeerde opvattingen over de digitale meter uit de wereld helpen. De digitale meter heeft in eerste instantie dezelfde functie als de huidige analoge meter, maar hij zal het meten en doorsturen van de gegevens wel makkelijker maken. Op termijn is de digitale meter zelfs een essentieel onderdeel in onze energieomslag."

Frank Vanbrabant, CEO van Fluvius:

“We hebben bij Fluvius de uitrol van de digitale energiemeters de voorbije twee jaar goed voorbereid. De digitale meter is een nieuwe stap richting energielandschap van de toekomst, waarin de consument meer mogelijkheden dan ooit tevoren zal krijgen.”

5 hardnekkige misvattingen over de digitale meter

“De digitale meter is nadelig voor gezinnen met zonnepanelen. Die nieuwe meters draaien niet terug, ik ben mijn terugdraaiende teller kwijt.”

Fout. Ook de digitale elektriciteitsmeter kan perfect ‘terugdraaien’, maar dat gebeurt op een slimme manier: wat je hebt verbruikt (af te lezen op de afname-display) wordt gewoon vermindert met wat je hebt geïnjecteerd (af te lezen op de injectie-display). Als je als eigenaar van zonnepanelen na 1 juli voor het ‘terugdraaiende teller’-nettarief blijft kiezen, is het resultaat op je energiefactuur exact hetzelfde.

“Als ik overstap naar de digitale meter en als prosumant voor het nieuwe nettarief zonder prosumententarief kies, zal ik automatisch meer betalen.”

Fout. Bij een nettarief op basis van je werkelijke afname van het elektriciteitsnet is ‘zelfconsumptie’ belangrijk. Hoe meer elektriciteit je onmiddellijk zelf verbruikt op het moment dat je zonnepanelen energie opwekken, hoe minder elektriciteit je van het net afneemt en hoe minder distributiekosten je betaalt. Op de website van de VREG kan je beide mogelijkheden voor jouw situatie simuleren.

“Die digitale meter schendt mijn privacy. De netbeheerder kan zelfs controleren wanneer ik tv kijk of de was doet.”

Fout. Fluvius volgt erg strikte voorwaarden voor de verwerking van de informatie die je digitale meters verzamelen. Eén keer per dag lezen we vanop afstand de meterstanden voor aardgas en elektriciteit uit. Alle andere, gedetailleerde, verbruiksdata blijven in de meter zelf bewaard en kunnen alleen worden vrijgegeven na uitdrukkelijke toestemming van de klant.

“De digitale meter is gevaarlijk. Hij zorgt voor ongezonde straling in huis.”

Fout. Onderzoekscentra IMEC/Ugent en Waves hebben, in opdracht van de Vlaamse overheid, de meters de voorbije maanden uitvoerig getest op straling. Die valt overal en in alle omstandigheden zeer duidelijk onder de toegelaten normen. Wie er – ondanks deze geruststellende resultaten - toch uitdrukkelijk voor kiest geen draadloze technologie in huis toe te laten, kan vanaf 1 januari 2023 een bekabelde oplossing aanvragen.

“De digitale meter is voorlopig nutteloos. De ‘software’ van de meter is nog niet klaar.”

Fout. De digitale meter werkt correct en volledig vanaf dag 1: alle toepassingen zijn operationeel en bruikbaar. De meterstanden worden vanaf de plaatsing automatisch uitgelezen en de beide gebruikerspoorten zijn onmiddellijk technisch beschikbaar om apps of toestellen mee te koppelen. Waar sommigen naar verwijzen, is een nog af te werken dataplatform voor onderlinge uitwisseling van gegevens tussen alle Belgische energieleveranciers en netbeheerders. Pas als er voldoende digitale meters geïnstalleerd zijn en de energiemarkt daar klaar voor is, kan dit dataplatform eventueel een rol spelen bij het opstarten van nieuwe marktmodellen.

Voor meer informatie:

www.digitemeter.be (*campagne-hub*)

www.fluvius.be/digitemeter

www.fluvius.be/digitalebudgetmeter (*voor budgetmeterklanten*)

www.fluvius.be/digitaleprosument (*voor PV-eigenaars die hun nettarieef willen wijzigen, vanaf 01/07*)

Perscontacten:

Stella Vansummeren, woordvoerder minister Lydia Peeters – 0495 / 45 01 88

Björn Verdoodt, corporate woordvoerder Fluvius – 0479 / 74 03 04

Brigitte Borgmans, woordvoerder Vlaams Departement Omgeving - 0473/73 28 30